

BOUW

Architectuur
in Nederland

#8 / 2004

59e jaargang

*Interview Onix
Essay Bouwen met tijd*

*Architectuurdocumentatie
Rokin View Amsterdam
Kantoor Rijkswaterstaat Delft
Zorgcentrum Barendrecht
Hotel Arena Amsterdam*

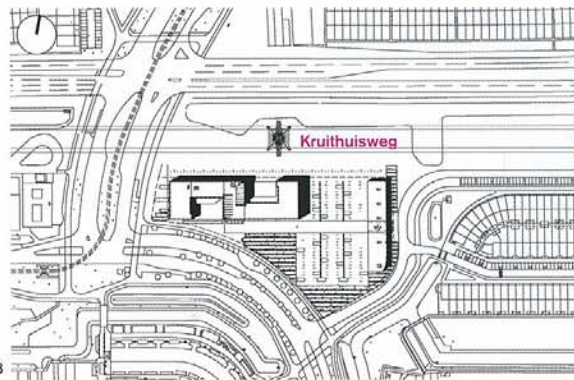
Kantoor Adviesdienst Geo-informatie en ICT
van Rijkswaterstaat, Delft
Hans van Heeswijk architecten, Amsterdam

- 1 Exterieur bij avond
- 2 Axonometrie
- 3 Situatie 1:5000
- 4 Centrale vide

2

3

Het nieuwe onderkomen van de voormalige Meetkundige Dienst van Rijkswaterstaat in Delft-Zuid oogt van buiten sober en doelmatig. Aan de binnenkant heeft het echter een spectaculaire ruimtelijkheid en transparantie. De volledig doorzichtige centrale kern met liften en trappenhuisen behoort tot de hoogtepunten van hightech architectuur in Nederland.

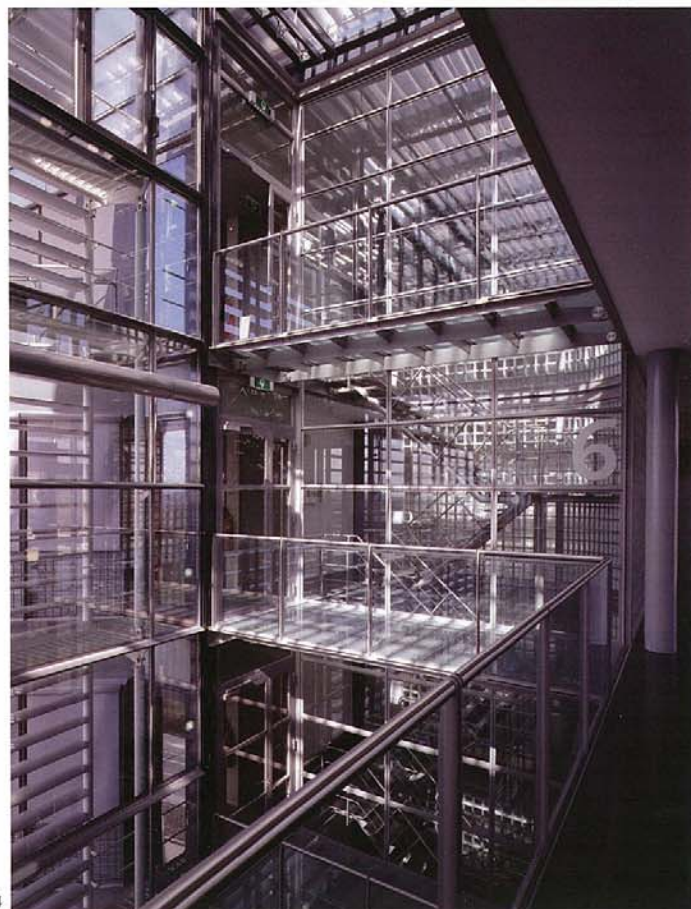
Egbert Koster

Doordat architect Hans van Heeswijk het pand als het ware binnenstebuiten heeft ontworpen wordt het, paradoxaal genoeg, van buiten naar binnen steeds lichter, opener en transparanter. Waar de buitengevels samenvallen met de rooilijn hebben zij een relatief gesloten karakter (25% glas in de gevel). In de twee grote 'happen' die aan weerszijden uit het grote rechthoekige bouwvolume zijn genomen bestaan de gevels daarentegen grotendeels uit glas (75%). Ter plaatse van de centrale kern, waar de verdiepingvloeren plaatsmaken voor twee hoge vides, zijn de gevels over de hele hoogte volledig van glas (100%) en kun je zelfs diagonaal door het gebouw heen kijken.

De voormalige Meetkundige Dienst, die sinds de verhuizing door het leven gaat onder de nieuwe naam *Adviesdienst Geo-informatie en ICT (AGI)* van Rijkswaterstaat, wenste een maximaal flexibel indeelbaar kantoor dat recht doet aan het technologische en dynamische karakter van de organisatie. Naar buiten toe hoefde het geen spectaculaire, dure uitstraling te hebben. Maar inwendig moest het voldoen aan een omvangrijk pakket van zeer specifieke gebruikerseisen ten aanzien van vrije indeelbaarheid, klimaatbeheersing, openheid, belevingswaarde en imago. Dit bracht Van Heeswijk op het idee om het gebouw op te vatten als een bouwkundige variant op een moderne computer. 'De behuizing van een computer is gewoon een rechthoekige doos', aldus Van Heeswijk. 'De technische flexibiliteit zit daar aan de binnenkant waar de gebruiker naar believen extra geheugen, videokaarten en andere accessoires kan in- en uitbouwen.'

Het resultaat is een gebouw met een opmerkelijk contrast tussen 'permanente' en 'niet-permanente' ruimten en voorzieningen. Permanent is de schitterend gedetailleerde infrastructuur van het gebouw in de vorm van entree, lift- en trappenhuisen, sanitair, bedrijfsrestaurant, vergadercentrum en dienstruimten. Niet-permanent zijn de open kantoorverdiepingen die, zowel ruimtelijk als installatietechnisch, een ongekend grote diversiteit aan indelingen toestaan. Zo specifiek en geprononceerd als de vormgeving van de permanente ruimten is, zo neutraal en inwisselbaar is de inrichting van de eigenlijke kantoren in het gebouw. In de 'dienende' ruimten met een permanent karakter, zoals de lift- en trappenhuisen, de glazen loopbruggen door de vide en het sanitair, heeft Van Heeswijk met een minimum aan constructiemateriaal (staal en glas) een maximum aan ruimtelijkheid en transparantie gerealiseerd. De 'bediende' kantoorruimten hebben veeleer het karakter van een soort grote couveuses waarin de constructie en structuur van het gebouw schuilgaat achter project-tapijt, zonwering en klimaatplafonds.

De opzet van het gebouw is helder en symmetrisch. Op een grote rechthoekige sokkel met entree en dienstruimten staan zeven kantoorverdiepingen die,

4

5

door de 'happen' uit het bouwvolume, in feite bestaan uit twee L-vormige vleugels aan weerszijden van de centrale glazen kern. De eerste bouwlaag op de sokkel bevat het bedrijfsrestaurant en het vergadercentrum. Het bedrijfsrestaurant beschikt over een groot op het zuiden gelegen dakterras dat, over de naastgelegen woonwijk, uitkijkt op het polderlandschap tussen Delft en Vlaardingen. Het aan de noordgevel gelegen dakterras van het vergadercentrum kijkt uit op Delft-Zuid en de skyline van het historische stadscentrum.

Op verzoek van de Adviesdienst is het gebouw uitgevoerd als een zogenaamd 'dynamisch kantoor' waarvan de indeling met verschillende typen concentratie- en communicatiewerkplekken naar believen kan worden aangepast aan veranderingen in de organisatie en bedrijfsvoering. Hiertoe zijn de kantoorvloeren extra diep gemaakt (14.40 meter in plaats van de gebruikelijke 12.40 meter) en op een ongebruikelijk smalle traveemaat gebaseerd (1.20 meter in plaats van de gebruikelijke 1.80 meter). Ook is het hele gebouw voorzien van een extreem zware en complexe klimaatinstallatie met zogenaamde klimaatplafonds waar, afhankelijk van de kamertemperatuur, warm of koud water doorheen wordt gevoerd. Deze installatie kan elke denkbare indelingsvariant en warmte-last aan. Zelfs als dit betekent dat bij twee naast elkaar gelegen ruimten de ene ruimte moet worden verwarmd terwijl tegelijkertijd de naastgelegen ruimte moet worden gekoeld. Dit maakt het gebouw uiteraard een stuk duurder dan gebruikelijk. Het gaat dan ook niet om een marktconform standaardkantoor maar om een technologisch geavanceerd maatpak dat onder andere onderdak biedt aan de centrale ICT-diensten van Rijkswaterstaat en het Ministerie van Verkeer & Waterstaat.

Ontwerp en directievoering Hans van Heeswijk
Opdrachtgever Rijksgebouwendienst, Den Haag
Gebruiker Rijkswaterstaat, Adviesdienst voor Geo-informatie en ICT (AGI), Delft
Adviseur constructie Corsmit Raadgevend Ingenieursbureau, Rijswijk

Adviseur installaties Grontmij Nederland, Roosendaal
Adviseur bouw fysica DGMR Raadgevende Ingenieurs, Den Haag
Algemeen adviseur gebruiker Van Zanten Raadgevende Ingenieurs, Den Haag
Ontwerp 1995-1998
Oplevering 2003
Bruto vloeroppervlak 14.232 m²
Bruto inhoud 60.823 m³
Foto's Christian Richters (1, 2, 4, 5, 6) en Luuk Kramer (7, 8, 9)

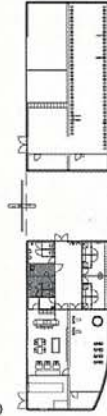

6

- 5 Trappenhuis en vide
- 6 Glazen trap en patio
- 7 Vergadercentrum
- 8 Flexibele kantoorvloer
- 9 Dakterras bedrijfsrestaurant
- 10 Plattegrond dienstengebouw 1:1000
- 11 Plattegrond begane grond, eerste, tweede tot zesde en zevende verdieping 1:1000

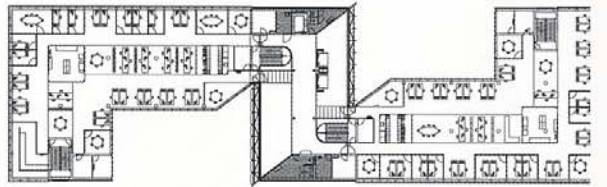
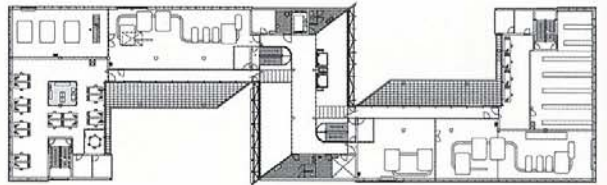
7

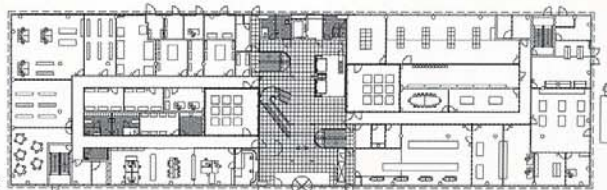
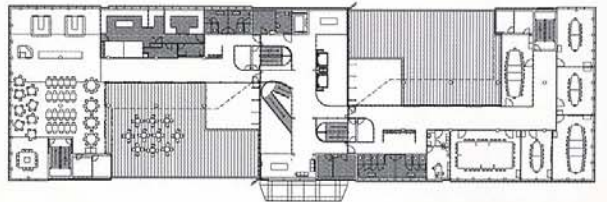
10

8

9

11